

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Feedback van coassistenten? Maak er gebruik van!

Het is al een aantal keren aangekondigd tijdens de ochtendoverdracht. En de gezonde spanning bij de medische staf van de afdeling neemt iedere dag merkbaar iets toe. Deze week komt de visitatiecommissie langs om alle werkwijzen binnen de maatschap langs de kritische meetlat van beroepsgenoten te leggen. 'We gaan er uiteraard vanuit dat jullie de zaken niet rooskleuriger voorspiegelen dan ze zijn. Vertel straks vrijuit wat jullie ervaringen zijn en wat jullie van het opleidingsklimaat vinden', is het advies van het stafhoofd aan de aiossen. De daadwerkelijke visitatie gaat aan mij als coassistent geheel voorbij. En dat is eigenlijk best jammer.

Bijna overal krijg je als coassistent de unieke kans om een kijkje achter de schermen van de zorg te nemen. Of het nu in de operatiekamer is of tijdens het spreekuur van de bedrijfsarts. Tijdens de coschappen zie je bijvoorbeeld hoe verschillend de manier van werken kan zijn tijdens de ochtendvisite van diverse afdelingen. Of hoe de theorie in de collegezalen zich verhoudt tot de routine van de dagelijkse praktijk. Voor mij als coassistent zijn deze ervaringen onmisbaar in het opdoen van praktische kennis en vaardigheden en in het oriënteren op een toekomstige carrière en bij mij passende werkstijl.

Dezelfde waardevolle ervaringen zouden echter ook benut kunnen worden door de afdelingen en teams waar coassistenten begeleid worden. Er zijn al initiatieven die precies dit beoogen. Een mooi voorbeeld zijn de zogenaamde spiegelgesprekken. Aanvankelijk was deze manier van feedback bedoeld als middel waarmee patiënten hun ervaringen kunnen terugkop-

pelen aan zorgprofessionals. In 2012 startte het Radboudumc in Nijmegen echter een pilot waarin coassistenten hun begeleiders een spiegel konden voorhouden. Tijdens zo'n spiegelgesprek delen coassistenten onder leiding van een deskundig gespreksleider hun ervaringen tijdens hun stageperiode. De betrokkenen van de afdeling, veelal specialisten en aiossen, zijn tijdens de spiegelgesprekken enkel aanwezig als toehoorders en krijgen alleen gelegenheid om vragen ter verduidelijking te stellen. De pilot leverde verrassende nieuwe gezichtspunten en praktische verbeterpunten op. Inmiddels heeft deze pilot navolging gekregen in verschillende andere ziekenhuizen.

De coassistent heeft een bijzondere positie als relatieve outsider die net komt kijken en tegelijkertijd als relatieve insider met al het onderwijs nog vers op het netvlies. En er zijn nog veel meer kansen om de ervaringen en feedback van coassistenten te benutten in het streven naar de best mogelijke kwaliteit van zorg. Het zou goed zijn als geneeskundestudenten betrokken worden bij audits, visitaties en benchmarks. Naast het perspectief van de vaak ervaren beroepsgenoten kan de frisse blik van een toekomstig beroepsgenoot een interessante aanvulling zijn op de visitatiecommissie. Het mes snijdt dan aan twee kanten: voor coassistenten is het een mooie manier om alomtegenwoordige, maar abstracte, begrippen als kwaliteit van zorg, patiëntveiligheid en prestatieindicators een concrete invulling te geven. Deze begrippen gaan pas leven als je van dichtbij ziet hoe er structureel wordt gewerkt aan de verbetering van de zorg. Laat geneeskundestudenten hier al zo vroeg mogelijk aan bijdragen en vraag ook de coassistent eens om feedback.

EDWIN DUIJZER

Ervaringen van
coassistenten
leveren
verrassende
gezichtspunten
op

Edwin Duijzer
voorzitter

De Geneeskundestudent

“
HANS RODE

Burn-out,
depressie
en suicide
bij artsen
liggen op
de loer

Hans Rode
beleidsadviseur KNMG

COLUMN

Gezondere dokters, gezondere patiënten

U leest het goed: artsen die zelf aan gezondheidspreventie doen, leveren gezondere patiënten. Volgens onderzoek komt dit omdat artsen die zelf preventieve maatregelen nemen om optimaal gezond te blijven, beter in staat zijn om patiënten te motiveren voor een gezonde levensstijl.¹ Wij artsen zijn dus een rolmodel. Daarbij bedoel ik met gezond niet het ontbreken van ziekte! Net als ik krijgen velen van ons vroeg of laat ook kwetsuren of beperkingen. Het gaat erom dit te erkennen en er gezond mee om te gaan.

De laatste jaren wordt steeds meer onderzoek gedaan naar de gezondheid van artsen. Dat vind ik een goede zaak. Onze eigen gezondheid speelt een directe rol in de resultaten van onze inspanningen. Ik verdiep me sinds enkele jaren in de waarde van de gezondheid van artsen voor de patiënt. Deels vanuit mijn werk voor de KNMG, maar ook vanuit fascinatie wat de patiëntenrol met mij doet als arts. En met mijn gezondheid.

Er is namelijk iets bijzonders aan de hand: artsen blijken naar eigen inschatting enerzijds vaak 'somatisch' gezonder dan de gemiddelde mens en tegelijkertijd vatbaarder voor het ontwikkelen van mentale problemen.² In lezingen en trainingen voor artsen over hoe we onze eigen gezondheid in optimale conditie kunnen houden, spreek ik graag uitbundig over allerlei dramatische gezondheidsrisico's voor artsen. Er zijn namelijk flink wat horrordata bekend. Burn-out, depressie en suicide liggen blijkbaar voor artsen op de loer.³ Niet dat we hiervoor meer aanleg hebben; we vragen te laat of helemaal geen hulp. Dit wordt ook bevestigd door Londens onderzoek naar gezondheid van artsen: meer dan de helft van de collega's (63%) gaat over tot zelfdiagnostiek en -behandeling.⁴ Meestal geen goede zaak met dito afloop.

Laten we accepteren dat we zelf ook gebreken en kwetsbaarheden krijgen en ons optimaal trainen in veerkracht en vaardigheden om zo goed mogelijk in het zadel te zitten. Daar liggen de échte kansen. Ik ben dan ook verbaasd over een Engelse website om overspannen artsen te melden.⁵ Ze beschrijven eerst dat de huisartsenzorg in Engeland in crisis is en motiveren je hierna om de namen van zorgelijke collega's door te geven. Waarschijnlijk goed bedoeld, maar wat gebeurt er als u een belletje krijgt dat er zorgen over u zijn? Rent u direct naar de opgegeven hulpverleners toe? Ik zeg: glad ijs. Ik word liever eerst zelf door een collega aangesproken over mijn (un)fitness to practice. En ik volg liever een laagdrempelig behandelings-/hulp-/trainingsprogramma om mijn hoofd boven water te houden.

Artsen dienen een rolmodel te zijn in de dienst die ze verlenen: gezondheid bevorderen. Dit zou veel meer aandacht moeten krijgen in de medische (vervolg)opleidingen. Hoe vaak vroegen onze opleiders ons wanneer we voor het laatst hadden gegeten of gerust tijdens een dienst? Of onze levensstijl wel bol stond van een gezonde balans tussen werk, beweging, voeding en welbevinden? Hebben we eigenlijk goed geleerd wat te doen als we zelf hulp nodig hebben en durven we ons kwetsbaar op te stellen als het even wat minder gaat? Het is tijd om te investeren in onze eigen gezondheid. We bewijzen onszelf, naasten en onze patiënten daarmee een enorme dienst. Onze patiënten en wijzelf verdienen het! *knmg*

De columns op deze pagina zijn geschreven op persoonlijke titel.

Reageren kan op knmg.nl/columns; daar vindt u ook de voetnoten.

Koepel van Artsen Maatschappij en Gezondheid

KAMG CONGRES 27 NOVEMBER 2015 NBC CONGRESCENTRUM, NIEUWEGEIN

DECENTRALISATIES EN DE IMPLICATIES VOOR PUBLIEKE GEZONDHEIDSZORG!

Tijdens het KAMG congres belichten we de kansen en uitdagingen van de decentralisaties voor de publieke gezondheidszorg vanuit verschillende perspectieven.

Tijdens de plenaire presentaties komen het internationale, bestuurlijke, professionele en maatschappelijke perspectief aan bod. De dagelijkse praktijk staat centraal tijdens de parallelsessies. Daarnaast zijn er wetenschappelijke bijdragen in de vorm van posterpresentaties.

Meld u nu aan voor dit congres via www.kamg.nl

Informatie

Heeft u vragen, neem dan contact op met KNMG Congresbureau: congresbureau@fed.knmg.nl of bel (030) 28 23 203.

PRIMEUR
een digitale
parallelsessie
LIVE vanuit
Bonaire

PRIMEUR
Keynote lecture van
internationale
gast spreker
prof. Martin Mc Kee

THINK GLOBAL, ACT LOCAL

Decentralisaties en de implicaties voor publieke gezondheidszorg

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van het KNMG Loopbaanbureau

Het KNMG Loopbaanbureau staat voor de juiste arts op de juiste plaats. Iedere geneeskunde-student of arts heeft vragen rondom loopbaan en carrière. Hoe kom ik in aanmerking voor die felbegeerde opleidingsplaats? Hoe pak ik een carrièreswitch aan? Welke competentie kan, wil of moet ik verder ontwikkelen? Hoe blijf ik als ervaren professional fit en energiek in mijn werk? Onze workshops en trainingen helpen bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Schrijf snel in! Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops dit najaar op knmg.nl/loopbaanbureau.

Training Solliciteren naar een opleidingsplaats

Binnen nu of een half jaar meedoen met een opleidingsronde? In de training Solliciteren naar een opleidingsplaats, specifiek gericht op het vergroten van je kans op een opleidingsplaats, wordt uitgebreid stilgestaan bij de voorbereiding op en het oefenen van een sollicitatiegesprek.

Aandacht wordt onder andere besteed aan: de meest kansrijke manier om voor een bepaald specialisme in opleiding te komen, aspecten waar je zelf invloed op uit kunt oefenen, tips om een persoonlijke brief en curriculum vitae op te stellen en het oefenen van een gesprek met een commissie waarbij je natuurlijke kracht, eigenheid en talent voorop blijven staan.

Datum: 9 september

Workshop Ambities in balans; Voluit werken en leven

Deze workshop is bedoeld voor artsen, vrouwen en mannen, die bij het combineren van werken en zorgen willen vasthouden aan de drive en ambities waarmee ze destijds aan hun studie geneeskunde begonnen. Die ambities kunnen door alle drukte langzaam uit beeld verdwijnen, zeker als u ze combineert met een (jong) gezin en/of als uw partner ook een stevige baan heeft. Deze workshop heeft als doel dat te voorkomen. U krijgt handvatten vanuit zowel de theorie als de praktijk om de keuzes te maken die werkelijk bij u passen. Hoe kunt u uw eigen profes-

sionele en persoonlijke ambities ten volle benutten en waarmaken? U gaat naar huis met de belangrijkste bouwstenen voor uw eigen plan om voluit te werken én te leven.

Datum: 23 september

Workshop Wetenschappelijk Engels module 4 van de Leergang Wetenschappelijk schrijven

Tijdens deze module staan de valkuilen van het wetenschappelijk Engels centraal. We behandelen de meest gemaakt fouten en vergissingen van Nederlandstalige schrijvers. Hoe kunt u deze fouten voorkomen? Hoe vergroot u uw woordenschat en uw gevoeligheid voor correct Engels? Op het programma staan, behalve grammaticale kwesties, ook de verschillen tussen Brits en Amerikaans Engels, het gebruik van de tijden in het Engels en interpunctie.

Datum: 7 oktober

Workshop Solliciteren voor coassistenten

Hulp nodig bij het bemachtigen van die felbegeerde opleidingsplaats? Tijdens deze workshop krijgt u handvatten om uzelf te presenteren. Deze workshop geeft antwoord op vragen als: Hoe vergroot ik mijn kans op een opleidingsplaats? Hoe blijf ik mijzelf

tijdens een sollicitatiegesprek? Of hoe bereid ik mij voor op een sollicitatie?

Datum: 13 oktober

Netwerken & de kunst van het gunnen

Als arts is het de kunst om u zichtbaar te maken en positief op te vallen. Als u tenminste serieus in aanmerking wilt komen voor dat ene subspecialisme, de promotieplek, het verkrijgen van subsidies of de job bij de maatschap die u ambieert. Hoe krijgt u de kans om extra handelingen uit te voeren of aanwezig te zijn bij bijzondere operaties? In deze workshop leert u hoe u uw netwerk kunt inzetten om uw doelen te bereiken. U krijgt inzicht in hoe 'de kunst van het gunnen' werkt en hoe u de wetten van beïnvloeding kunt gebruiken om relaties positief te beïnvloeden op die momenten die ertoe doen.

Datum: 15 oktober

Timemanagement

U heeft een klok, maar heeft u ook de tijd? Praktisch werken, drukke afdeling bemannen, onderzoek doen, studeren, etentje, sporten, familie ... en uitrusten, overzicht hebben en behouden. Is het voor u ook een uitdaging om dit in 24 uur per dag te plannen en met goed gevoel af te ronden? Drie belangrijke ingrediënten om voldoening uit uw studie of werk te halen komen aan bod in de training Timemanagement. Het gaat om: een realistische tijdsplanning maken – en halen, duidelijke vorderingen maken in uw werkzaamheden en weten wat u belangrijk vindt, wat u kunt en wat u wilt.

Datum: 4 en 25 november

Workshop Eigenzinnig keuzes maken

In uw loopbaan als arts heeft u te maken met keuzes die van grote invloed zijn op uw werk, relatie en het (gezins) leven. Heel begrijpelijk dat u tijd en moeite doet om een doordachte keuze te maken. Maar wat laat u meewegen? Waar heeft u invloed op? En vind ik het over tien jaar nog leuk wat ik vandaag kies? De workshop biedt tips over hoe u de juiste keuze kan maken en geeft ook meer zekerheid om de keuze te maken.

Datum: 9 november

Kadertraining voor (arts)bestuurders

Er worden steeds meer eisen gesteld aan verenigingen, waardoor ook het besturen van een vereniging steeds complexer wordt. Daarom leert u tijdens deze training vaardigheden die bij iedere bestuurlijke functie in de vereniging van pas kunnen komen. U krijgt bijvoorbeeld advies over welke rol u inneemt bij een overleg, hoe goed u kunt samenwerken en wat de voor u meest geschikte onderhandelposities zijn. Na het volgen van deze cursus krijgen bestuurders de kans om hun bestuursfunctie op een meer uitdagende manier in te vullen.

Datum: 26 en 27 november

Workshop Bespreking van onderzoeksverslag of publicatie

module 5 van de leergang Wetenschappelijk schrijven
In deze module staan werk en individuele leerwensen centraal. Door bespreking en analyse van uw eigen werk wordt de theorie van de voorgaande modules opgefrist en uitgediept. Behalve teksten kunnen ook specifieke knelpunten op het gebied van de schrijfplanning, het schrijfproces of vormgeving van de tekst aan de orde komen. Deze verdiepingscursus is een inspirerende bijeenkomst waarin u antwoord krijgt op uw specifieke schrijf-vragen en intensief uitwisselt met collega-schrijvers. U gaat naar huis met gerichte feedback op uw werk en concrete adviezen om uw schrijfwerk energiek aan te pakken.

Datum: 9 december

Coaching

Voor het aanbod van coaching werkt het KNMG Loopbaanbureau samen met het Carrièrecentrum Zorg (CCZ) . Kijk voor meer informatie op www.cczorg.nl

Het KNMG Loopbaanbureau biedt geaccrediteerde workshops en trainingen voor basisartsen, aiossen, specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/loopbaanbureau of e-mail loopbaanbureau@fed.knmg.nl.

CIZ past werkwijze aan van opvragen medische informatie voor langdurige zorg

Om de aanvraag voor Wlz-zorg in behandeling te kunnen nemen, heeft het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) objectieve medische informatie nodig ten aanzien van de diagnose(n) en het beloop. Omdat de Landelijke Huisartsen Vereniging hierover veel vragen van haar leden krijgt, is deze zomer met het CIZ gesproken over de wijze waarop het medische informatie opvraagt. Dat heeft geleid tot een aangepaste brief van het CIZ voor het verkrijgen van medische gegevens.

Met de volgende aanpassingen door het CIZ wordt de aanpak verbeterd voor de huisarts en zijn patiënten.

Het doel van de aanvraag is duidelijk

De in de brief opgevraagde informatie bij de huisarts wordt altijd gespecificeerd, zodat de huisarts gericht kan reageren. Dit voorkomt verstrekking van het hele dossier.

Van arts tot arts

De in de brief opgevraagde informatie verstrekt de huisarts altijd aan een arts, te weten de medisch adviseur van het CIZ.

Al in het bezit van de patiënt

In het aanvraagformulier dat de patiënt/instelling invult stond tot voor kort een tekst over het opvragen van 'het dossier van de patiënt'. Hierdoor werden huisartsen veelvuldig door patiënten of instellingen benaderd voor een kopie van het hele dossier. Deze ongewenste situatie gaat het CIZ voorkomen door de tekst in het aanvraagformulier te wijzigen in 'Medische gegevens die al in het bezit zijn van de patiënt.'

Medisch adviseur vraagt toestemming

Vanzelfsprekend is toestemming van de patiënt nodig voor het verstrekken van medische informatie. De medisch adviseur van het CIZ blijft verantwoordelijk voor het vooraf toestemming vragen aan de patiënt.

Terugkoppeling indicatie

LHV-leden hebben ook aangegeven dat zij de indicatie graag automatisch van het CIZ teruggekoppeld willen krijgen. Omdat het CIZ zich hier beroept op het medisch beroepsgeheim, is rechtstreekse terugkoppeling niet mogelijk. De huidige situatie blijft daardoor ongewijzigd: de huisarts kan de uiteindelijke indicatie via de patiënt opvragen.

Meer informatie over de werking van de indicatiestelling langdurige zorg is te vinden op lhv.nl.

Aanpassing overige deskundigheidsbevorderende activiteiten voor sociaal geneeskundigen

Op 26 juni 2015 zijn enkele gewijzigde beleidsregels van de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) in werking getreden. Deze regels betreffen de overige deskundigheidsbevorderende activiteiten (ODB) voor

sociaal geneeskundigen. Vanaf die datum tellen een paar extra ODB-activiteiten in de categorie 'Deelnemen in besturen en overige Commissie' ook mee voor herregistratie.

De volledige beleidsregels RGS vindt u op de website.

Federatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der
Geneeskunst
R.J. van der Gaag, voorzitter
J.W. Hingst, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
E.J. Duijzer, voorzitter
tel. 030 28 23 827
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij
en Gezondheid
R.A.C.L. Héman, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
L. Hennink, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwakeitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor
Verzekeringsgeneeskunde
W.A. Faas, voorzitter
S. van der Burg-Vermeulen, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Specialisten in
ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl, verenso.nl

